

A folyamatos megújulás szükségége

Lekció: Ef 3,14-21/Textus: Ézs 43,18-19

2014. szeptember 21.

Sorozatunk az őszi hálaadás keretében: igék, amelyek meghatározóak voltak abban, ahogyan Isten vezette és formálta gyülekezetünket, közösségünket az elmúlt két évtizedben. Olyan Istentől jött igék/üzenetek/bibliai szakaszok, amelyek világító fáklyaként mutatták, hogy *kik vagyunk*, valamint, hogy *merre és hogyan vezet*. 2008 februárján a ma olvasott bibliai szakasszal álltam a gyülekezet elé. Ez határozta meg látásunkat 2008-2014 között. Amiről akkor álmodtunk, azt ma ünnepeljük/azért ma adunk hálát.

Három gondolatban szeretnék szólni arról, amit ez a bibliai ige jelent nekünk. Az alaptétel: Isten folyamatos megújulásra hívja népét, mert ő mindig újat cselekszik.

1. *Hogyan szólt hozzánk ez az Ige a múltban?*
2. *Miért van szükségünk folyamatos megújulásra, és melyek a megújulás iránti szükség jelei?*
3. *Mi szükséges a folyamatos megújulás átéléséhez?*

I. Hogyan szólt hozzánk ez az ige a múltban?

Az bibliai szakasz kontextusa és üzenete: Isten cselekedete mindig új

Ha valaki Ézsaiás próféta könyvének 40. és következő fejezeteit olvassa, örömhírral találkozik. Ezeket a fejezeteket áthatja az örömmel, a vigasztalásnak, a reménységnek a hangja. Ézsaiás örömhírt, evangéliumot hirdet a fogságban lévő népnek. Ez a jó hír nem vákumban hangzik el, hanem Izrael életének egy konkrét, történeti valóságában. A jó hír nem valamiféle ideológia, hanem az az üzenet, hogy Isten itt és most uralkodik. A Babiloni fogság idején Isten bejelenteti a prófétával ezt a jó hírt. Leteltek bűnhődésük napjai, jön az Úr, és szabadulást szerez. Izrael 70 éve a babiloni fogságban él. A helyzet, emberi szemmel nézve, reménytelen. Otthonuk és a templom romokban, generációk óta idegen országban, idegen nép között élnek. Ennek a népnek nincsenek nagy elképzelései a jövőről. Eszük ágába se jut megpróbálni lerázni a babiloni igát és megszervezni magukat, hiszen egy ilyen próbálkozás esélye a nullával egyenlő. De Isten megszólal, és hiába Babilon minden hatalma, amellyel Izrael jövőjét magába szándékozik zárni, valamint nem akadály Izrael csüggedése a fogság hosszú és reménytelen évtizedei miatt, mert az, aki megszólal, új jövőt nyit mind Babilon, mind Izrael életében. Ehhez az újhoz azonban meg kell érteniük Isten szavát: „*Ne a régi dolgokat emlegetsetek, nem a múltakon tűnődjétek! Mert én újat cselekszem, most kezd kibontakozni, majd megtudjátok! Már készítem az utat a pusztában, a sivatagban folyókat fakasztok ...*” Isten cselekedete mindig új, mindig több, mint amit mi elgondolunk, vagy elképzelni tudunk. Az evangélium, az örömhír, hogy Isten uralkodik, és ez az uralom, amit Jézus Krisztus halála és feltámadása által szerzett meg az ördög minden hatalma felett, mindig több, mint amit népe elképzel.

Ha mi Jézus követői vagyunk, az azt jelenti, hogy Jézus előttünk jár, és ő szabja meg, hogy hova megyünk, mit teszünk. Isten népének a fogságban meg kellett hallania, el kellett hinnie, hogy valami új készül, valami olyan, amire az Egyiptomból való szabadulás óta nem volt példa. Ha akkor a Vörös tengeren keresztül vezette ki népét a rabszolgaságból, akkor most a sivatagon keresztül készít biztonságos utat, ha kell, folyót fakaszt, hogy népe visszatérhessen ősei földjére. Természetesen Istennek ez az ígérete túlmutat a történeti helyzeten: Isten egész teremtett világ feletti uralmát fogalmazza meg. Szemben azzal a hittel, amely minden igazságot tud, de kizárólag a múltba tekint, az Úr az ő szavával olyan hitet kíván ébreszteni Izraelben, amely képessé teszi Isten népét arra, hogy ne csak elhiggye, hogy Isten ma is Isten, és újat cselekszik, hanem rá is merje magát erre bízni. Amikor eljön az idő, le kell győznie kishitűségét, és el kell indulnia a jövő felé, amit Isten készít nekik. Birtokba kell venniük azt a jövőt, amit Isten ígérete tesz lehetővé, és Isten hoz el azzal, hogy újat cselekszik.

Mit jelentett ez nekünk 2008-ban? Miért lett gyülekezetünknek "életformáló igévé?" 2004-ben költöztünk be a templomba, tíz éve volt a templomszentelési ünnepünk. Nagyon nagy álmunk teljesedett be, sok-sok imádságunk, munkánk, áldozatunk öltött testet abban, hogy ez megtörtént. 2008-ban pedig már négy éve évezünk az új helyet. És rájöttünk, hogy "belaktuk" az épületet. Ezt mondtam erről akkor: *„Megvalósult a nagy álom, felépült a templom, „belaktuk”, kialakultak a szolgálatok, és megmaradhatnánk ezen a ponton. Sok új család csatlakozott a gyülekezethez, és ha semmi újat nem teszünk, akkor is – és ezt alázattal mondom – jó gyülekezet, Istentől megáldott közösség vagyunk. És ezen a ponton kapcsolódott össze bennem Isten megújuló és fellobbanó elhívása a misszióra, közös beszélgetéseink, az egyre gyakrabban jelentkező szükségek, majd a később képbe kerülő építkezés gondolata. Isten újat cselekszik, ő előttünk megy, és ebbe az újba hív meg bennünket.”*

Ezt a "belakást" a következő módon értettük meg. Elénk került egy írás szervezetek (gyülekezetek) életének szakaszairól. Ezen elmélet szerint egy gyülekezet életében négy fázist különböztethetünk meg. Ezek a kreatív-álmodó szakasz, a szervezés-megvalósulás szakasza, a védekező önigazolás és kudarc szakasza, majd a másokat vádoló-meghalás szakasz.

A kreatív-álmodó szakasz, értelem szerint, az, amikor valami újnak a gondolata fogalmazódik meg. Ezt az időszakot a lelkesedés, a reménység, az ötletek, és gyakran egy kis káosz jellemzi. Sok minden mozdul, és kevés dolog épült még ki.

A második szakasz, amikor az álom valósággá válik (pl. a templom felépül), és nagyon sok szervezésre, egyeztetésre van szükség ahhoz, hogy minden megfelelően működjön, minden és mindenki megtalálja a helyét, kialakuljon a mindennapi élet stabilitása, átlátható ritmusa. Ez gyakran kemény munka, és kevésbé lelkesítő, mint az első fázis. Ennek a szakasznak nem az a végső célja, hogy innentől fogva minden ugyanúgy maradjon az idők végezetéig, hanem hogy a gyülekezet, legyőzve korábbi akadályokat, visszatérjen – eredeti elhívásának megfelelően – az álmodás szakaszához, és újabb problémákat hozzon létre, amelyeket majd megint meg kell oldani.

Ha ez nem történik meg, beköszönt a harmadik szakasz: az önigazolás, a védekezés, a kudarcok időszaka. Nincsen új látás, nincsen új cél, beálltunk a mindennapokba, járjuk a kitaposott ösvényeket, végezzük a megálmodott szolgálatokat, mindezt egy hamis biztonságban élve. Ebben a hamis biztonságban, amikor már Istenre is alig kell figyelni, nyilvánvalóan elromlanak dolgok, egyre kevesebb a szolgálatra való

motiváció, az előrettekintés, erősödnek a kritikák, de a vezetés csak védi önmagát és magyarázza a helyzetet. Ha ebben az állapotban túl sokáig marad egy gyülekezet, elérkezik a végső...

... a negyedik szakasz, amelyben súlyos válságba kerül, látás és cél hiányában elerőtlenedik, elfogy, és meghal. Közben erősödik a vádaskodás: lelkész a gyülekezetet, presbitérium a lelkészt, lelkész és gyülekezet az egyházat, az államot, a korszellemet, a pénzhiányt és folytathatnánk a sort.

És egyszer csak megértettük: igen, könnyen sodródunk a 3 fázis felé... de Isten újra hív! Újat készít, előttünk megy. És azt mondtuk: vissza a kreatív-álmodó szakaszba! Vissza az elhívásunkhoz, hogy minél többen megismerjék Jézust. Vissza a hóskorba, amikor hitből álltunk neki az építkezésnek. Vissza oda, hogy Isten vezessen minket, oda, amit ma még nem látunk, a bizonytalanba... és ezt három konkrét dologgal kötöttük össze: építkezés (adóssággal kezdtük!, nem nulláról, hanem mínuszról - amikor kitört a válság....; harmadik lekipásztor szolgálatba állítása; és újabb istentisztelet indítása.) És ma két dologért adunk hálát. Az első, hogy ez megvalósult, és sokan részesei voltatok és vagytok - dicsőség érte Istennek, A második, továbbra is van látásunk, és úgy érzem, a kreatív-álmodó szakaszban vagyunk, hiszen terveink, álmaink vannak: a felnőtt gyülekezet, amihez kapcsolódik a Tanítványság Iskolájának indítása, valamint gyülekezetplántálási reményeink egy napon...

Ezt jelentette számunkra ez az ige 2008-ban. Megértettük, hogy Isten folyamatos megújulásra hív. Most lássuk másodszor azt, hogy miért van erre szükség Isten népének az életében, és minden keresztény gyülekezet életében.

II. Miért van szükség folyamatos megújulásra?

Mert Isten mindig újat cselekszik

Mit jelent, hogy Isten mindig újat cselekszik? Miért mondja, hogy „*ne a régi dolgokat emlegessétek, nem a múltakon tűnődjete!*”? Világosan kell látnunk, hogy a bibliai hithez mindig is hozzátartozott, hogy Isten népe emlékezik Isten múltbeli, hatalmas tetteire, szabadítására. Mi is emlékezünk ma, visszatekintünk arra, amit Isten közöttünk tett. És - ennél sokkal fontosabb - minden úrvacsorában emlékezünk arra, amit Jézus Krisztus értünk tett: a megváltás nagy történetére, dicsőséges győzelmére. Hogyne tűnődnénk a múlton, Isten hatalmas tettein történelemben, gyülekezetünk életében, sőt, egyéni életünkben is?! De fontos egy különbségtétellel élnünk: mire van az emlékezés, mire jó a visszatekintés? Arra, hogy hálát adjunk; azért, hogy erőt merítsünk; azért, hogy a jelenben keressük Isten akaratát - és nem azért, hogy nosztalgiázzunk. Amit Isten cselekszik, az új, nem áll szemben azzal, amit régen tett. De ha Isten népe Babilonban úgy emlékezik arra, hogy az Úr kihozta már egyszer népét a rabszolgaságból (Egyiptomból), hogy ez elhomályosítja előttük azt az újat, ami Isten *most készül tenni*, akkor "*ne a régi dolgokat emlegessétek...*" Azaz Isten népe sohasem mondhatja, hogy a múltbeli tapasztalataink alapján "kiismertük" Istent; Isten népe sohasem kész/befejezett az Úrral való kapcsolatában és a neki való engedelmisségben, hiszen Isten mindig újat cselekszik.

Mert az ember szíve mindig a régi felé húz

Miközben tehát Isten mindig újat cselekszik, azt is látnunk kell, hogy az ember szíve mindig a régi felé húz. Mit értek ezalatt? Azt, hogy az az új, amit az evangélium hoz egyéni és közösségi életünkbe; az, hogy Isten Jézus Krisztusban kiválasztott és elhívott a magáénak, megváltott, megszabadított és fiaivá fogadott; valamint az ehhez kapcsolódó öröm és hála; továbbá az ebből fakadó elköteleződésünk az Istennek kedves és megszentelt életre - nem természetes a számunkra. Ez az új a kegyelem, Isten Lelke munkájának a világa, de nem a sajátunk. És ezért jelenik meg újra és újra a lelki élet egy óriás ellensége: a visszarendeződés. Amint nem táplálja Isten Lelke és ígéje egy közösség életét, amint elsodródik, elfordul egy gyülekezet (akár az egymást követő generációk következtében, ti. hogy az újonnan érkező generáció már csak fejben ismeri a nagy történeteket, de személyes tapasztalata nincs az Úrral), úgy rendeződik vissza az ember/a gyülekezet belső élete a régi felé. Lehet, hogy kívülről megmaradnak a formák, a vallásosság; de elvész Isten jelenlétének jó illata, a kegyelem átéléséből fakadó alázat, öröm és hála. Ezért van szükség a folyamatos megújulásra. Tim Keller így ír a keresztyén egyház történelmében újra és újra megjelenő ébredésről/lelki megújulásról: *"Az ébredés nem történeti különlegesség, hanem következetes mintája a Szentlélek munkájának, amint egy közösségben az emberi szív alaptermészetét lefegyverzi és visszájára fordítja."* (Center Church, 55)

Melyek annak jelei, hogy valaki vagy egy közösség megújulásra szorul?

Amikor számunkra a hit régi, a múltba zárt valóság lett, akkor megújulásra van szükségünk. Ezt a múltba zárttságot - mind egyénileg, mind közösségileg - két látszólag egymásnak ellentmondó hozzáállás testesíti meg.

Az egyik a büszkeség, a hamis megelégedettség. Ilyenkor Isten népe *az Istennel való élő kapcsolat* helyett a múltat felhasználva próbál dicsőségre szert tenni. Amikor - miközben tele szájjal beszél Istenről, a múltból - észre sem veszi, hogy ez a múlt lépett az élő Istennel való kapcsolat, a rajta való függés, a benne való bizalom helyébe. Nem Istent keresi; Istent csak használja, hogy önmaga életét igazolja, vagy fényezze. Egyénileg, amikor sorolod a református őseket, büszkén - de azt nem tudod elsorolni, hogyan és miben szabadított meg Isten - téged! Amikor lenyűgöző bizonyágtételt tud valaki mondani megtéréséről - de ez csak arra van, hogy maga előtt is palástolja, már régen nem találkozott az Úrral, aki egykor valóban hatalmasan cselekedett benne... Ez az, amikor büszkén zárulunk be a múltba... Erről a magabiztosságról így beszél Isten az Ószövetségben: *"Meghízott Jesurún, kirúgott a hámból - meghíztál, kövér, hájas lettél! - és elvetette Istent, alkotóját, elhagyta szabadító kőszikláját."* (5Móz. 32.15.) Az Újszövetségben: *"Ezt mondd: Gazdag vagyok, meggazdagodtam, és nincs szükségem semmire; de nem tudod, hogy te vagy a nyomorult, a szánalmas és a szegény, a vak és a mezítelen..."* (Jel. 3.17) - De Isten újat cselekszik!

A másik hozzáállás a büszkeség ellentéte, az, amikor aggodalommal, keserőséggel, önsajnálattal zárjuk Istent a múltba. Amikor azt éled meg, hogy egykor cselekedett, de ma már ez nem várható. Egykor virágozott az életed, de ez már többet nem lehetséges valamiért. Múltja van egy gyülekezetnek, de jövője már biztosan nincs; elerőtlenedtünk, elfogyunk, kihalunk. Egykor jó volt, dicsőséges, erővel duzzadó - de ami ma van, az már egészen más. Amikor az aggodalom, a félelem, a panaszkodás, a bűnbakkeresés kezd

meghatározó lenni bennünk - megújulásra van szükségünk. Annak felismerésére, hogy ő ma ugyanaz, mint egykor; és ma ugyanúgy kész cselekedni, amint régen is cselekedett.

Mindkét hozzáállásban közös, amit - szintén a kis-ázsiai gyülekezetek egyikének - Jézus így mond: *"az a panasza ellened, hogy nincs meg már benned az első szeretet."* (Jel. 2.4) Az első szeretet elveszett - mert az Úrral való kapcsolat megfakult. A fejedben ott van sok minden, az emlékeid megvannak, a válaszokat tudod... de a kegyelem ereje olyan rég járt már át, a Szentlélek fuvallata olyan régen ért el, hogy a tűz a szívedben csak pislákol. A hidegség, a közömbösség, a fáradtság, az erőtlenség, a kedvetlenség mind-mind ugyanarra mutat: megújulásra szorulsz. És az Úr így szól: *Én újat cselekszem...*

III. Mi szükséges a folyamatos megújulás átéléséhez?

Mire van szükségünk a megújuláshoz és mit tehetünk a megújulásért? *Isten újat cselekszik* - de ehhez nekünk semmi újra nincs szükségünk. Ha ránézek gyülekezetünk életére - az időszakokra, a kérdésekre, a megfáradásokra a megújulásokra - semmi újra nincs szükségünk ahhoz, hogy az új, amit Isten cselekszik, elérjen. Ha végiggondolom személyes utam az Úrral - hasonlóan megújulások, megfáradások, nehéz és szárnyaló időszakok, mélységek és magaslatok váltakozása - azt állítom és hirdetem: semmi újra nincs szükség ahhoz, hogy az új, amit Isten cselekszik elérjen. Nincs, és nem is kell, semmi új - nincs titok, nincs csodafegyver vagy módszer. És közben mégis újat várunk? És közben mégis megújulásra van szükségünk? Nem kell semmi új - és mégis az újra szorulunk?

A napokban János első levelét olvassuk a bibliaolvasó kalauz szerint. Egy visszatérő gondolat: amit hallottatok kezdettől fogva, abban maradtatok meg... Nincs benne semmi új - és ez mégis az egyetlen új, hiszen az evangélium, az örömhír, ahogy Isten megszólít, ahogy Krisztus evangéliumát felragyogtatja egy-egy konkrét helyzetben, az mindig új. A régi ige, a régi igazság, a régi evangélium, amit talán százszor és százszor hallottál - nem kell új, nem is létezik. És mégis, amikor a Lélek erejében megszólal, amikor téged, amikor bennünket megszólít, akkor bámulatos módon újat nyit meg. A régi ige, hogy *"én újat cselekszem, most kezd kibontakozni"* egyszer csak megszólított bennünket, egy konkrét helyzetben gyülekezetünk életében, és egészen új lett.

Hirdetem neked, és hirdetem a gyülekezetnek: semmi újra nincs szükséged, ha Krisztusban vagy! Ha Krisztus a tiéd, minden a tiéd, ha Krisztus a miénk, vele minden a miénk. Mert az evangélium mindig új! És mert egyedül az isteni szó, az isteni ige, Isten hozzánk a Szentlélek erejében érkező, kívülről bennünket elérő, igaz és objektív szava, Isten szava, amellyel hordozza az egész mindenséget - egyedül ez az, ami újat hoz. Minden egyéb csak a régi újrendezése, a régi vakargatása... ne hidd el!

Mit tehetünk a megújulásért? Tedd ki magad az evangéliumnak, Isten igéjének. A folyamatos lelki megújulás nem más, mint hogy Isten szavának, vezetésének, akaratának folyamatosan kitésszük magunkat... Tegyük ki magunkat most, tegyük ki magunkat újra és újra, alázatban, bizalomban, teljes Istenen való függésben. Halljuk az evangéliumot, százszor és ezerszer, és imádkozzunk Isten Lelkéért, hogy tegye meg a csodát, és elevenítse meg számunkra Isten szavát. Mert az evangélium Isten ereje - nem más. Az evangélium, hogy Isten az ő Fiát, Jézust áldozta fel a mi bűneink miatt, hogy ő

szenvedett, hogy nekünk békességünk legyen; és hogy ha mi ezt hittel elfogadjuk, az ő gyermekei vagyunk - ez Isten dinamitja. Semmi más nem pótolja Isten kívülről érkező, mindent átformáló, hatalmas szavát/igéjét, az evangéliumot. Ha azt hiszed/hisszük, bármi másban van az életünk, a gyógyulásunk, a szabadításunk, a jövőnk... az annak a jele, hogy elfelejtettük az evangélium erejét. Számos dolgot kínál, helyez ennek helyébe a mai korszellem, de mi valljuk: nincs más! Ezért halljuk most Isten szavát, majd énekeljük vele együtt: *"Mert én újat cselekszem, most kezd kibontakozni, majd megtudjátok. Már készítem az utat a pusztában, a sivatagban folyókat fakasztok."* Ámen!

Lovas András